

Förslag på kontrollprogram i Blysjöns avrinningsområde

Forshaga kommun har under lång tid tagit prover på tre lokaler i Blysjöns avrinningsområde, i Kanalen vid Solberg, i Blysjön eller senare i dess utlopp samt i Tångån vid Östra Deje. Resultatet visade tidigt på stundtals mycket höga halter av näringsämnen, främst i Kanalen som kommer från Åsens gård samt från Svinsjöbotten. Här har tidigare stora sjösänkingsprojekt genomförts. Åsens gård var under 1900-talet en stor bolagsgård. En effekt av analysresultaten var att kommunen tillsammans med Karlstad kommun och Klarälvens vattenråd under regi av Värmlands kalkningsförbund tog fram en åtgärdsplan. klar 2018. Åtgärderna syftar till att minska näringsläckaget ner till Blysjön och Tångån. Målet är att Tångåns hela avrinningsområde på sikt ska nå god status

Under perioden 2019-2022 har många åtgärder genomförts av kommunerna för att kontrollera och åtgärda dåligt fungerande enskilda avlopp. En stor del av fastigheterna i Östra Deje är numera påkopplade de kommunala reningsverken.

Förslag på våtmarker av olika storlek har tagits fram tillsammans med markägare. Djupkartering av Blysjön har skett. Fiskbeståndet har inventerats i Blysjön med nätfiske och i Karsjön med E_DNA. Plankton-sammansättningen har undersökts i Bergtjärn och Blysjön. Beräkningar av näringstransporter genom systemet har gjorts utifrån ett utökat analysprogram. Alla analyser som gjorts i projektet finns inrapporterade i nationella miljöövervakningsregister.

För att fortsätta kontrollera effekterna av genomförda och framtida åtgärder föreslås att en kontrollprogram fastställs som årligen utvärderas med avseende på näring.

Förslag på Kontrollprogram

Lokal	Frekvens	Fosfor	Kväve	Övrigt
Tångån	2 ggr per år vår och sommar (aug)	Tot-P	Tot-N, NH4-N	TOC, Abs och pH
Blysjöns utlopp	1 ggr per år i aug	Tot-P	Tot-N	TOC, Abs och pH
Tre lokaler i kanalen uppströms Blysjön	1 ggr per år i aug	Tot-P, partikulärt fosfor	Tot-N, NH4-N	TOC, Abs och pH

Kommentar: Fosfor (Tot-P) är det enskilt viktigaste ämne att analysera för övergödning av sjöar. Partikulärt fosfor är bra att kontrollera för att se effekten av den fastläggningen i våtmarker som idag sker, men som förhoppningsvis kommer att utökas. Kväve (Tot-N) består av olika fraktioner. Ammoniumkväve är bra att kontrollera för att se att nedbrytningen fungerar och spårar även färsk utsläpp av gödsel/avlopp. Färg som numera mäts i ABS-5 cm visar grumlighet från t.ex. sediment, humus och alger. TOC visar den totala mängden organiskt kol, levande och dött. pH visar vattnets surhetsgrad. Fler parametrar bedöms inte behöva testas. Men då kommunens avtal med labbet ofta innehåller pris på en grupp parametrar kan förstås även annat vara med i en bra uppgörelse.